

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
د اساسي قانون پر تطبيق د څارني خپلواک کميسيون
دولت جمهوري اسلامي افغانستان
کمیسیون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی
Islamic Republic State of Afghanistan
Independent Commission for Overseeing the
Implementation of Constitution

تاریخ: ۱۳۹۵ / ۵ / ۲۰

شماره: (۵)

نظريه حقيقي کمیسیون نظارت بر تطبيق قانون اساسی در مورد احاله رئيس جمهور در باره وضعیت حقيقي فرمان تقنينی شماره ۱۵۹ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۹ در مورد قانون تشکیل، وظايف و صلاحیت های کمیسیون مستقل انتخابات و کمیسیون شکایات انتخاباتی

ریاست عمومی اداره امور ریاست جمهوری اسلامی افغانستان طی مکتوب شماره (۵۳۵۰) مورخ ۱۳۹۵/۴/۳۱ خویش چنین نگاشته است:
« به کمیسیون محترم مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی. براساس هدایت جلالتمآب رئیس جمهوری اسلامی افغانستان مراتب ذیل احتراماً نگاشته می شود: چنانچه در جریان قراردارید فرمان تقنینی شماره (۱۵۹) مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۹ رئیس جمهور اسلامی افغانستان در مورد قانون تشکیل، وظايف و صلاحیت های کمیسیون مستقل انتخابات و کمیسیون شکایات انتخاباتی که به تاریخ ۱۳۹۵/۱/۲۹ به شورای ملی احاله گردید، به تاریخ ۱۳۹۵/۳/۲۴ از طرف ولسی جرگه رد و به تاریخ ۱۳۹۵/۴/۸ از طرف مشرانو جرگه تایید شد ولی به خاطر اختلاف نظر بین دو جرگه مطابق به ماده صدم قانون اساسی، هیأت مختلط مجلسین شورای ملی تشکیل گردید اما موفق به رفع اختلاف نشد، اکنون که شورای ملی در حالت تعطیل تابستانی خود قرارداد مطابق به احکام مواد هشتم و نهم قانون کمیسیون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی نظر مشورتی حقيقي خود را در موارد ذیل ابراز نماید:

۱. فرمان تقنینی مذکور از نگاه حقيقي و قانونی در چه وضعیتی قراردادد؟

۲. در صورت صدور فرمان تقنینی جدید در مورد انتخابات بر اساس ماده ۷۹ قانون اساسی، آیا این فرمان، قابل احاله به شورای ملی می باشد یا خیر؟»

کمیسیون مستقل نظارت بر تطبيق قانون اساسی با اذعان به اهمیت انتخابات و نقش آن در تأمین مشروعیت نظام مبتنی بر اراده مردم و حاکمیت ملی و نیز وجود نگرانی های ملی و بین المللی از تأخیر انتخابات بر ضرورت انجام اصلاحات انتخاباتی و برگزاری هر چه عاجل انتخابات مندرج قانون اساسی تاکید می نماید. کمیسیون احاله فوق الذکر مقام محترم ریاست جمهوری را براساس حکم ماده نهم و جزء دوم ماده هشتم قانون کمیسیون در جلسه عادی مورخ ۱۳۹۵/۵/۳ خویش طرح و بعد از بحث و بررسی به اکثریت آرا نظریه حقيقي ذیل را بر مبنای احکام قانون اساسی ابراز می نماید:

طیروز
مستقره

پاسخ سؤال اول: براساس حکم ماده یکصد و نهم قانون اساسی حکومت مکلف نیست فرمان تقنینی مربوط به انتخابات و کمیسیون‌های انتخاباتی را در سال اخیر دوره تقنینیه به شورای ملی ارائه کنند و بر فرض ارائه، آن را در فهرست کار خود داخل گردانند. اما از آن جایی که اکنون در مقابل یک عمل انجام شده قرار گرفته‌ایم باید گفت: ماده صدم قانون اساسی در این مورد چنین صراحت دارد که: «هرگاه مصوبه یک مجلس از طرف مجلس دیگر رد شود، برای حل اختلاف هیأت مختلط به تعداد مساوی از اعضای هر دو مجلس تشکیل می‌گردد. فیصله هیأت بعد از توشیح رئیس جمهور نافذ شمرده می‌شود. در صورتی که هیأت مختلط نتواند اختلاف را رفع کند، مصوبه رد شده به حساب می‌رود».

پاسخ سؤال دوم: براساس حکم مواد چهارم قانون اساسی که حاکمیت ملی به ملت تعلق دارد که به طور مستقیم یا غیر مستقیم توسط نمایندگان خود آن را اعمال می‌کند و ماده سی و سوم قانون اساسی که اتباع افغانستان حق انتخاب کردن و انتخاب شدن را دارا می‌باشند و حکم ماده هشتاد و سوم قانون اساسی که براساس آن اعضای ولسی جرگه توسط مردم از طریق انتخابات آزاد، عمومی، سری و مستقیم انتخاب می‌گردند و همچنین با توجه به جایگاه حقوق بنیادین و بی‌بدیل انتخابات در نظام سیاسی کشور و ضرورت حفظ و تداوم مشروعیت نظام مبتنی بر قانون اساسی و برخاسته از آرای مردم؛ همچنین برای پیشگیری از تضییع حقوق اساسی شهروندان، حکومت براساس ماده هفتاد و نهم قانون اساسی می‌تواند هر نوع فرمان تقنینی جدید را در ایام رخصتی شورای ملی در مورد انتخابات و کمیسیون‌های انتخاباتی صادر نماید و این فرمان در سال اخیر دوره تقنینیه، بدون ارائه به شورای ملی قابل تطبیق می‌باشد. این نظریه حقوقی مطابق حکم جزء اول ماده نهم قانون کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی به جلالتمآب محترم رئیس جمهور دولت جمهوری اسلامی افغانستان تقدیم می‌گردد و به موجب حکم ماده پانزدهم قانون کمیسیون از طریق رسانه‌های خبری دولتی به اطلاع عموم رسانیده می‌شود.

با احترام

استاد غزال حارس
عضو کمیسیون

پوهنمل لطف الرحمن سعید
معاون و عضو کمیسیون

داکتر عبدالله شفايي
منشي و عضو کمیسیون

داکتر سیدلوی بکر منقی
عضو کمیسیون

داکتر عبدالرؤف هروی
عضو کمیسیون

قضاوتیار محمدعارف حلفظ
عضو کمیسیون

قانونپوه داکتر محمدفاسم هاشمزی
رئیس کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی

